

Zomerweek 2004: ‘Met Open Zinnen’ Natuur, landschap, aarde

Met Jeanneke van de Ven, Oswald Noppe, Jef Peeters, Dirk Sturtewagen en Ton Lemaire.

(deze zomerweek ging door te Chassepierre)

Ton Lemaire is één van de belangrijke cultuurfilosofen in ons taalgebied. Zijn cultuurfilosofie is bovendien een ecofilosofie. In zijn boek ‘Met open zinnen’ onderzoekt Ton Lemaire onze verhouding tot de natuur, het landschap en de aarde. Het boek kan allereerst gelezen worden als een pleidooi voor een herwaardering van onze zintuiglijke ervaring. Het gaat daarbij niet enkel om de rijkdom en de deugd van het zintuiglijk genot, maar evenzeer om de vraag wie en waartoe wij zijn. Met open zinnen draait rond ‘zingenot als genieten van de diepere betekenis van de dingen’. De herwaardering van het zintuiglijke is een pleidooi voor een terugkeer naar de aarde door de moderne mens. Deze heeft zich immers afgekeerd van het ‘buiten’ waaruit hij voortkomt en heeft zich teruggetrokken in een zelfgecreëerde technootop. Het boek laat zich lezen als een wandeling door een landschap. Het is een historisch landschap dat verschillende facetten van de menselijke omgang met en verstaan van de natuur toont. De wandeling vertrekt bij de intense ervaringen die de ochtend en het ontwaken kunnen bieden. We worden geconfronteerd met ‘onderdompelingen’ in water, lucht, aarde, weer en wind, met de ervaring en de teloorgang van landschappen; met de betekenis van een ‘plaats’ of het verlies daarvan in een globaliserende context; met de ervaring van ‘sublieme’ natuur; met de teloorgang van de stilte; met de geschiedenis van de zintuiglijkheid en het ‘wilde denken’; met ervaringen van het ‘buiten’... Grote aandacht gaat daarbij naar de manier waarop filosofen daarover gedacht hebben. Daarnaast bekijken we echter in gelijke mate de wijze waarop kunstenaars hun ervaring van de natuur vorm hebben gegeven in schilderijen, poëzie, muziek.

Lemaire laat zien hoe onze verhouding tot de natuur en de aarde is veranderd door de technische ontwikkelingen van de moderne tijd en de dominantie van de consumptiemaatschappij. ‘Met open zinnen’ is een pleidooi voor de herontdekking van de aarde en voor het samengaan van het esthetische, spirituele en ecologische in een andere, poëtische omgang met de wereld.